

УДК 371.267

Євгеній Кирпенко,

ад'юнкт

Національний університет оборони України, м. Київ

<http://orcid.org/0000-0002-2167-6136>

DOI: 10.33099/2617-1775/2023-02/108-118

СУЧАСНИЙ СТАН СФОРМОВАНOSTІ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ – ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ У ЗС УКРАЇНИ

У статті представлені результати констатувального етапу педагогічного експерименту щодо сформованості методичної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури та спорту у Збройних Сил (далі – ЗС) України та висвітлено алгоритм визначення отриманих даних за такими компонентами: ціннісно-мотиваційним, когнітивним, професійно-методичним, індивідуально-психічним і суб'єктивним. За допомогою відповідного діагностичного апарату визначено рівні сформованості їх методичної компетентності – низький, достатній, середній та високий.

Ключові слова: стан; сформованість; діагностування; методична компетентність; майбутні офіцери; констатувальний педагогічний експеримент; критерії; показники.

Постановка проблеми. Зміст і специфіка військово-професійної діяльності офіцерів у ЗС України вказують на необхідність цілеспрямованого формування у них методичної компетентності у процесі їх професійної підготовки під час навчання у вищому військовому навчальному закладі (далі – ВВНЗ), оскільки вона є однією з основних складових їх фахової та професійної компетентності. Важливо зазначити, що методична діяльність також є вкрай важливою складовою їх професійної діяльності як військових, командирів а у нашому випадку – спеціалістів у галузі фізичного виховання і спорту.

Проблему компетентнісного підходу до підготовки військових фахівців, а також формування та розвитку методичної компетентності досліджують як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. Наприклад, В. Ягупов вивчає методологічні основи компетентнісного підходу до професійної підготовки офіцерів запасу [5, 325-331]; J. Raudeliūnienė, Ž. Tunčikienė, R. Petrusevičius здійснюють оцінку сформованості компетентності військових фахівців у Литовських Збройних Силах [10, 61-71]; Л. Олійник досліджує методику формування методичної компетентності майбутніх офіцерів військ зв'язку в процесі їх практичної підготовки [3]; В. Остапенко розробляє методику розвитку методичної компетентності викладачів військово-спеціальних дисциплін у системі післядипломної освіти [4, 131-137]. Сформованість і розвиненість різних видів компетентності саме нашої вибірки досліджують: Д. Погребняк – фахової компетентності начальників фізичної підготовки і спорту військових частин у системі післядипломної освіти [5]; І. Беліков – критерії та показники діагностування сформованості організаційної компетентності в майбутніх фахівців із фізичної культури і спорту Збройних Сил України [1, 94-101]; О. Дубровська – оцінювання сформованості діагностувальної компетентності майбутніх фахівців із фізичної підготовки і

спорту [2, 70-79]. Відсутність наукових праць, які досліджують сучасний стан сформованості методичної компетентності майбутніх офіцерів, а також як у нашому випадку, ще й фахівців фізичної культури та спорту у ЗС України – підтверджує актуальність обраної нами теми.

Проблема сформованості методичної компетентності підтверджується шляхом проведення педагогічного експерименту, першим етапом якого, є проведення констатувального експерименту. Він дозволить підтвердити наукову гіпотезу щодо низького рівня сформованості методичної компетентності у майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту під час їх навчання у ВВНЗ. Констатувальний експеримент окрім підтвердження або спростування гіпотези, дозволяє отримати певні відомості та факти щодо предмету нашого дослідження та встановити причинно-наслідкові зв'язки між рівнями сформованості компонентів методичної компетентності у майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту ЗС України. На цьому етапі відбувається діагностування конкретного досліджуваного військово-педагогічного явища, експериментальна перевірка його стану, що важливо для організації формульованого експерименту та вимірювання його результатів. Після цього за допомогою різних методів і засобів отриманий матеріал, який був зібраний на етапі констатувального експерименту вивчається та аналізується, а за необхідності – додатково збирають відомості, з використанням методів спостереження, анкетування, тестування, експертного оцінювання тощо [6, 364].

Мета: визначити сучасний стан сформованості методичної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури та спорту у ЗС України.

Матеріали та методи дослідження

Генеральна сукупність досліджуваної категорії складає 45 майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту ЗС України, відповідно, вибіркова сукупність буде достатньо малою. У дослідженні взяли участь 45 курсантів навчально-наукового інституту фізичної культури та спортивно-оздоровчих технологій Національного університету оборони України за спеціальністю 017 – Фізична культура і спорт, з яких 14 курсантів – першого року навчання, 10 – другого, 10 і 11 курсантів, відповідно, третього та четвертого років навчання. З урахуванням особливостей вибірки буде проведений послідовний педагогічний експеримент. Послідовний експеримент – дослідження впливу певних педагогічних умов на одній групі. Після його проведення буде встановлена наявність чи відсутність статистично значущих відмінностей у рівнях сформованості методичної компетентності експериментальної групи на етапах констатувального та формульованого експерименту.

В основу визначення стану сформованості методичної компетентності у майбутніх офіцерів – фахівців із фізичної підготовки і спорту з урахуванням специфіки їх військово-професійної та методичної діяльності, а також наших дослідницьких завдань було покладено розроблену нами методику діагностування відповідних компонентів за ціннісно-мотиваційним, інтелектуальним, професійно-методичним, психологічним і рефлексивним

критеріями. Для діагностування компонентів методичної компетентності нами створена система анкет та опитувальників, яка включає такі методики та тести:

трансформована методика С. Бубнова «Діагностика реальної структури ціннісних орієнтацій особистості» – для з'ясування їх ціннісних орієнтацій до методичної діяльності;

трансформована методика для діагностування мотивації до методичної діяльності за К. Замфір у модифікації А. Реана;

тест на визначення рівня знань щодо організації та реалізації методичних заходів із фізичної підготовки і спорту в ЗС України;

тест на визначення теоретичних знань із загальновійськових питань, знань алгоритмів якісно приймати рішення відповідно до обстановки, що склалась;

тест на визначення рівня знань у галузі фізичної культури і спорту, а також сучасних технологій, засобів і прийомів навчання та виховання;

квазіпрофесійне завдання для визначення рівнів здатностей до організації та реалізації методичних заходів з фізичної підготовки і спорту у ЗС України, а також визначення рівня їх професійної методичності;

тест на визначення сформованості умінь та навичок у майбутніх офіцерів – фахівців із фізичної підготовки ефективно вирішувати загальновійськові завдання, вміння правильно та якісно приймати необхідні рішення відповідно до обстановки, що склалась;

тест на визначення здатності володіти методами фізичного виховання, а також сучасними технологіями, засобами і прийомами в сфері фізичної культури і спорту в ЗС України;

методика для діагностування комунікативних та організаційних здатностей (за В. Синявським і Б. Федоришиним);

тест САН (самопочуття, активність, настрої) – для діагностування їх рівня стресостійкості;

методика М. Щукиної «Оцінка рівня розвиненості суб'єктності особистості» – для з'ясування суб'єктних проявів досліджуваних;

методика Л. Осташевої «Тест на відповідальність» – для діагностування їх рівня відповідальності;

методика А. Карпова «Оцінка рефлексивності» – для діагностування рівня їх рефлексивності.

Методики були розроблені на базі програмного забезпечення для адміністрування опитування Google Форми, що входить до складу безкоштовного пакету програмного забезпечення користувачів Google. Додаток Google Форми дозволяє користувачам, по-перше, створювати та редагувати наші опитування, а по-друге, всю зібрану інформацію можемо автоматично вносити в додаток Google Таблиці (на кшталт Microsoft Excel – таблицний процесор, програма для роботи з електронними таблицями), що дуже полегшує підрахунки для нашого дослідження. Слід також відмітити мобільний доступ до сервісу, що дає змогу відповідати опитуваним на питання тесту будь-де, шляхом використання лише свій смартфон.

Варто зауважити, що зростає актуальність використання онлайн методів навчання та тестування в умовах повномасштабного вторгнення агресора.

Науковці зауважують про те, що викладачі в основному використовують онлайн-методи, при цьому витрачають менше часу на підготовку до таких занять, а довіра до учнів, так і впевненість у справедливості використання онлайн методів тестування та перевірки зростає [11, 173].

Діагностування рівнів сформованості методичної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури і спорту за обраними методиками мали різні шкали. У зв'язку з цим для визначення об'єктивних результатів педагогічного експерименту всі результати за обраними методиками та тестами співвідносились з узагальненою 100 бальною шкалою відповідно до бальної системи Європейської тарифно-кредитної системи оцінювання. Зокрема, так:

100–90 балів – високий рівень сформованості відповідного компонента методичної компетентності, що діагностуємо у досліджуваних;

89–65 балів – середній рівень сформованості відповідного її компонента;

64–50 балів – достатній рівень сформованості відповідного її компонента;

49–0 балів – низький рівень сформованості відповідного її компонента.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Отже, перейдемо до аналізу результатів проведеного констатувального експерименту згідно з виокремленими компонентами та визначеними рівнями сформованості методичної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури і спорту у ЗС України. Результати представлено у таблицях 1–6.

Таблиця 1

Сформованість ціннісно-мотиваційного компонента на етапі констатувального експерименту

Зміст ціннісно-мотиваційного компонента	Усього осіб	Рівні сформованості							
		низький		достатній		середній		високий	
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
фахові цінності	45	16	35,6	19	42,2	10	22,2	0	0
фахові мотиви	45	14	31,2	19	42,2	6	13,3	6	13,3
За компонент	45	15	33,3	19	42,2	8	17,8	3	6,7

Для визначення рівнів сформованості ціннісно-мотиваційного компонента було проведено тестування за кожним окремим показником, а отримані результати були узагальнені та висвітлені в таблиці 1. У підсумку отримуємо, що у 15 курсантів, а це 33,3 % – низький рівень сформованості ціннісно-мотиваційного компоненту, 19 (42,2 %) – достатній рівень, середній – 8 осіб (17,8 %) від усієї сукупності, а високий, лише у 3 курсантів (6,7 %). Вищезазначене вказує на те, що у майбутніх фахівців ціннісно-мотиваційний компонент не сформований, а шкала високого рівня складає 3 курсанти, при тому, що на випускному курсі (4 навчальний рік) вчиться 11 майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури і спорту.

Для оцінювання когнітивного компонента було створено низку авторських тестових завдань для визначення сформованості саме інтелектуальної складової

їх методичної компетентності. Нами розроблено три різні тести, для їх визначення: методичних знання щодо організації та реалізації заходів фізичної підготовки військовослужбовців у військовому підрозділі; професійно-методичних знань успішно вирішувати загальновійськові завдання; знання сучасних методик, методів, технологій, засобів і прийомів фізичного виховання для підвищення рівня фізичної підготовленості військовослужбовців. Усі отримані результати були опрацьовані і наведені у таблиці 2. Після узагальнення результатів за когнітивним компонентом у цілому, можемо підсумувати, що 35,6 % (16 курсантів) мають низький рівень сформованості компонента, 31,1 % (14 курсанті) – достатній, 28,9 % (13 курсантів) – середній, а всього лише 2 курсанти, що складає менше 5 % від загальної сукупності – високий.

Таблиця 2

Сформованість когнітивного компонента на етапі констатувального експерименту

Зміст когнітивного компонента	Усього осіб	Рівні сформованості							
		низький		достатній		середній		високий	
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
методичні знання щодо організації та реалізації заходів фізичної підготовки військовослужбовців у військовому підрозділі	45	17	37,8	12	26,7	14	31,1	2	4,4
професійно-методичні знання ефективно вирішувати загальновійськові методичні завдання	45	17	37,8	14	31,1	12	26,7	2	4,4
знання сучасних методик, методів, технологій, засобів і прийомів фізичного виховання для підвищення рівня фізичної підготовленості військовослужбовців	45	14	31,1	16	35,6	13	28,9	2	4,4
Усього за компонент	45	16	35,6	14	31,1	13	28,9	2	4,4

Для визначення рівнів сформованості професійно-методичного компонента у майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури і спорту нами було розроблено та запропоновано їм відпрацювати наші авторські тести для оцінювання їх професійно-методичних вмінь і навичок ефективно вирішувати загальновійськові методичні завдання, вміння правильно та якісно приймати необхідні рішення відповідно до обстановки, що склалась, та їх здатність володіти сучасними методами фізичного виховання, використовувати новітні технології, засоби та прийоми для підвищення рівня фізичної підготовленості військовослужбовців. Курсанти також виконували практичне, квазіпрофесійне завдання, для визначення сформованості у них методичних вмінь і навичок щодо організації та реалізації заходів фізичної підготовки військовослужбовців у військовій частині. Аналіз результатів професійно-методичного компоненту показує (табл. 3), що критично важливим є те, що високий рівень

сформованості чи їх навченості виконувати майбутні службові та методичні функції спостерігається лише у 1 досліджуваного. Особливо, за умов нагальної потреби ЗС України у висококваліфікованих фахівцях. Варто також зауважити про більш ніж третину респондентів, які мають низький рівень сформованості, а це 35,6 % (16 курсантів), 31,1 % (14 курсантів), які мають достатній і середній рівні сформованості. Ці дані засвідчують про досить слабкий рівень сформованості даного компонента.

Таблиця 3

Сформованість професійно-методичного компонента на етапі констатувального експерименту

Зміст когнітивного компонента	Усього осіб	Рівні сформованості							
		низький		достатній		середній		високий	
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
методичні вміння та навички організації та реалізації заходів фізичної підготовки особового складу у військовому підрозділі	45	16	35,6	13	28,8	16	35,6	0	0
професійно-методичні вміння та навички успішно вирішувати загальновійськові методичні завдання, вміння правильно та якісно приймати необхідні рішення відповідно до обстановки, що склалась	45	13	28,8	13	28,8	17	38	2	4,4
здатність володіти методами фізичного виховання, використовувати сучасні технології, засоби та прийоми для підвищення рівня фізичної підготовленості військовослужбовців	45	19	42,2	16	35,6	9	20	1	2,2
Усього за компонент	45	16	35,6	14	31,1	14	31,1	1	2,2

Для оцінювання індивідуально-психічного компонента методичної компетентності курсантів були використані різні методики – тестування, виконання певних квазіпрофесійних завдань для виявлення у них рівнів сформованості таких індивідуально-психічних якостей, як комунікативність, організованість, стресостійкість і методичність. Отримані результати були узагальнені (табл. 4): 24,4 % (11 курсантів) мають низький рівень сформованості, 35,6% (16 курсантів) – достатній рівень сформованості, 33,3 % (15 курсантів) – середній, а от високий рівень сформованості даного компонента мають лише у 6,7 % (3 курсанта).

Таблиця 4

Сформованість індивідуально-психічного компонента на етапі констатувального експерименту

Зміст когнітивного компонента	Усього осіб	Рівні сформованості							
		низький		достатній		середній		високий	
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
організованість	45	11	24,4	14	31,1	17	37,8	3	6,7
комунікативність	45	7	15,5	19	42,2	16	35,6	3	6,7
стресостійкість	45	11	24,4	17	37,8	11	24,4	6	13,4
методичність	45	15	33,3	14	31,1	16	35,6	0	0
Усього за компонент	45	11	24,4	16	35,6	15	33,3	3	6,7

Для оцінювання сформованості суб'єктного компонента майбутніх офіцерів їм було запропоновано методики та тестування для визначення їх відповідальності, рефлексивності та фахової суб'єктності. Отримані результати свідчать (табл. 5), що даний компонент також є недостатньо сформованим, адже 37,8 % курсантів мають низький рівень, 26,7 % (11 курсантів) – достатній та 22,2 % (10 курсантів) – середній. Високий рівень сформованості спостерігається лише у 6 досліджуваних, що складає 13,3% від загальної їх сукупності.

Таблиця 5

Сформованість суб'єктного компонента на етапі констатувального експерименту

Зміст когнітивного компонента	Усього осіб	Рівні сформованості							
		низький		достатній		середній		високий	
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
відповідальність	45	16	35,6	12	26,7	9	20	8	17,7
рефлексивність	45	19	42,2	13	28,9	10	22,2	3	6,7
фахова суб'єктність	45	16	35,6	11	24,4	11	24,4	7	15,6
Усього за компонент	45	17	37,8	12	26,7	10	22,2	6	13,3

На основі отриманих статистичних даних, які характеризують сформованості окремих компонентів методичної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури і спорту, було проведено аналіз та узагальнення результатів їх рівнів, що відображено в таблиці 6. За допомогою синтезування матеріалів експерименту можна виділити головну тенденцію щодо сформованості методичної компетентності досліджуваних, а саме – у курсантів (майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури та спорту) спостерігається переважно низький і достатній рівні сформованості методичної компетентності. Важливо зауважити, що високий рівень, а отже сформованість нашого педагогічного явища спостерігається лише у 3 курсантів (6,7 % респондентів), при тому, що випускників (курсанти 4 року навчання) було досліджено 11 осіб.

Таблиця 6

Сформованість методичної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури та спорту на констатувальному етапі педагогічного експерименту

Компоненти	Усього осіб	Рівні сформованості							
		низький		достатній		середній		високий	
		осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
ціннісно-мотиваційний	45	15	33,3	19	42,2	8	17,8	3	6,7
когнітивний	45	16	35,6	14	31,1	13	28,9	2	4,4
професійно-методичний	45	16	35,6	14	31,1	14	31,1	1	2,2
індивідуально-психічний	45	11	24,4	16	35,6	15	33,3	3	6,7
суб'єктний	45	17	37,8	12	26,7	10	22,2	6	13,3
Усього за компетентність	45	15	33,3	15	33,3	12	26,7	3	6,7

Таким чином, статистичний аналіз отриманих результатів щодо сформованості методичної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури та спорту підтверджує актуальність обраної теми наукового дослідження, а також з'ясовано такі рівні її сформованості: 33,3 % (15 курсантів) – низький; 33,3 % (15 курсантів) – достатній; 26,7 % (12 курсантів) – середній; 6,7 % (3 курсанти) – високий.

Мета констатувального етапу педагогічного експерименту полягала в наступному: з'ясувати рівні сформованості методичної компетентності у майбутніх офіцерів – фахівців із фізичної підготовки і спорту та їх проаналізувати; проаналізувати освітню професійну програму підготовки майбутніх офіцерів – фахівців із фізичної підготовки і спорту ЗС України; з'ясувати як має відбуватися формування в них методичної компетентності в процесі вивчення фахових дисциплін і набуття професійної освіти у ВВНЗ, а також вибір експериментальних груп курсантів.

Отже, під час проведення констатувального етапу педагогічного експерименту, з урахуванням вимог системного, компетентнісного, контекстного та суб'єктно-діяльнісного методологічних підходів, а також структури методичної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту, було визначено критерії, показники та рівні діагностування її розвиненості.

З урахуванням цих методологічних підходів нами виокремлено такі критерії та показники для діагностування методичної компетентності майбутніх офіцерів-фахівців із фізичної підготовки і спорту ЗС України:

ціннісно-мотиваційний критерій, показниками якого є фахові цінності та фахові мотиви [7, 899];

інтелектуальний критерій – методичні знання щодо організації та реалізації методичних заходів щодо фізичної підготовки військовослужбовців у військовому підрозділі, професійно-методичні знання ефективно вирішувати загальновійськові завдання, знання сучасних методів, технологій, засобів і прийомів для підвищення фізичної підготовленості військовослужбовців;

методичний критерій, показниками якого є: методичні вміння та навички щодо методичних заходів для покращення фізичної підготовленості особового складу, професійно-методичні вміння та навички ефективно вирішувати загальновійськові завдання, здатність володіти сучасними методами технології, засоби та прийомами фізичного виховання військовослужбовців;

психологічний критерій – організованість, комунікативність [8, 168], стресостійкість та методичність;

рефлексивний критерій – відповідальність, рефлексивність та фахова суб'єктність.

Оскільки сформованість всіх вище перелічених якостей має бути досліджені відповідно до певних ступенів, тому нами було визначено рівні сформовані методичної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту. Ми визначили чотири рівні сформованості, а саме: низький, достатній, середній та високий. Це дозволяє максимально чітко усвідомлювати проблему формування педагогічного явища, а також визначити стан методичної компетентності нашої вибірки.

Висновки. Результати проведеного дослідження достатньо повно відображають рівні методичної підготовленості, здатності та готовності майбутніх офіцерів до реалізації методичної компетентності, під час виконання своєї військово-професійної діяльності.

Аналіз, узагальнення та систематизація результатів констатувального експерименту засвідчили, що теоретичні, практичні та інші навчальні заняття в процесі їх навчання та підготовки як майбутніх фахівців фізичної культури та спорту не є орієнтованими на формування у них методичної компетентності як складової їх професійної компетентності.

Вважаємо, що результати проведеного педагогічного експерименту показали переважно недостатній рівень сформованості методичної компетентності у майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури та спорту. Проблемні питання щодо формування в них методичної компетентності можна вирішити за допомогою зміни змісту їх підготовки, шляхом підсилення необхідними педагогічними умовами, які забезпечать цілеспрямоване її формування.

Наступним етапом проведення педагогічного експерименту є формувальний етап, на якому в педагогічний процес упроваджуватимуться педагогічні умови для формування методичної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної культури та спорту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беліков І. О. Критерії та показники діагностування сформованості організаційної компетентності в майбутніх фахівців із фізичної культури і спорту Збройних Сил України. *Інноваційна педагогіка*. 2021. № 38. С. 94–101.
2. Дубровська О. М. Вимірювання сформованості діагностувальної компетентності майбутніх фахівців із фізичної підготовки і спорту: критерії та показники. *Військова освіта* : зб. наук. пр. 2022. № 2 (46). С. 70–79.
3. Олійник Л. В. Методика формування методичної компетентності майбутніх офіцерів військ зв'язку в процесі практичної підготовки (на прикладі загальновійськових та військово-спеціальних дисциплін): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2010. 247 с.

4. Остапенко В. С. Методика розвитку методичної компетентності викладачів військово-спеціальних дисциплін у системі післядипломної освіти. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2018. № 4 (95). С. 131–137. <http://eprints.zu.edu.ua/28442> (дата звернення: 05.01.2023).
5. Погребняк Д. В. Розвиток фахової компетентності начальників фізичної підготовки і спорту військових частин у системі післядипломної освіти. Дис. ... канд. пед. наук : 13. 00. 04. К., 2020. 322 с.
6. Ягупов В. В. Методологічні основи компетентнісного підходу до професійної підготовки офіцерів запасу. *Проблеми освіти* : зб. наук. пр. 2019. № 92. С. 325–331.
7. Ягупов В. В. Теорія і методологія військово-педагогічних досліджень: підручник. К. : НУОУ імені Івана Черняхівського, 2019. 444 с.
8. Bloschynskiy I. Interrelation of Students' Motivation for Physical Education and Their Physical Fitness Level. [Prontenko K., Griban G., Medvedeva I., Alosyna A., Bloschynskiy I., Bezpaliy S., Bychuk O., Mudryk Zh., Bychuk I., Radziyevsky V., Filatova Z., Yevtushok M.] *International Journal of Applied Exercise Physiology*. 2019; 8(2.1): 896–900. doi: <https://doi.org/10.30472/ijaep.v8i2.1.566>.
9. Hanaba, S., Miroshnichenko, V., Shumovetska, S., Makohonchuk, N., Halimov, A., & Bloschynskiy, I. (2019). Strategies for Treating the Other in the Methodological Focus of Intersubjectivity. *Postmodern Openings*, 10(4), 168–181. doi:10.18662/po/101.
10. Raudeliūnienė, J., Tunčikienė, Ž., Petrusevičius, R., (2013) Competency assessment of professional military service in Lithuanian Armed Forces. *Journal of Security and Sustainability Issues*. 3(1). 61–71. doi: 10.9770/jssi.2013.3.1(7).
11. Sytnykova, Y., Shlenova, M., Kyrpenko, Y., Kyrpenko, V., Konoplenko, N., & Hrynchenko, I. (2023). Teaching Technologies Online: Changes of Experience in Wartime in Ukraine. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*, 18(18), pp. 165–176. <https://doi.org/10.3991/ijet.v18i18.40491>

REFERENCES

1. Bielikov I. O. Kryterii ta pokaznyky diahnostuvannia sformovanosti orhanizatsiinoi kompetentnosti v maibutnikh fakhivtsiv iz fizychnoi kultury i sportu Zbroinykh syl Ukrainy. Innovatsiina pedahohika. 2021. № 38. S. 94–101.
2. Dubrovska O. M. Vymiriuvannia sformovanosti diahnostuvalnoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv iz fizychnoi pidhotovky i sportu: kryterii ta pokaznyky. Viiskova osvita : zb. nauk. pr. 2022. № 2 (46). S. 70–79.
3. Oliinyk L. V. Metodyka formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnikh ofitseriv viisk zviazku v protsesi praktychnoi pidhotovky (na prykladi zahalnoviiskovykh ta viiskovo-spetsialnykh dystsyplin): dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.02. Kyiv, 2010. 247 s.
4. Ostapenko V. S. Metodyka rozvytku metodychnoi kompetentnosti vykladachiv viiskovo-spetsialnykh dystsyplin u systemi pislidyplomnoi osvity. Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. 2018. № 4 (95). S. 131–137. <http://eprints.zu.edu.ua/28442> (data zvernennia: 05.01.2023).
5. Pohrebniak D. V. Rozvytok fakhovoi kompetentnosti nachalnykiv fizychnoi pidhotovky i sportu viiskovykh chastyn u systemi pislidyplomnoi osvity. Dys. ... kand. ped. nauk : 13. 00. 04. K., 2020. 322 s.
6. Yahupov V. V. Metodolohichni osnovy kompetentnisnogo pidkhodu do profesiinoi pidhotovky ofitseriv zapasu. Problemy osvity : zb. nauk. pr. 2019. № 92. S. 325–331.
7. Yahupov V. V. Teoriia i metodolohiia viiskovo-pedahohichnykh doslidzhen: pidruchnyk. K. : NUOU imeni Ivana Cherniakhovskoho, 2019. 444 s.
8. Bloschynskiy I. Interrelation of Students' Motivation for Physical Education and Their Physical Fitness Level. [Prontenko K., Griban G., Medvedeva I., Alosyna A., Bloschynskiy I., Bezpaliy S., Bychuk O., Mudryk Zh., Bychuk I., Radziyevsky V., Filatova Z., Yevtushok M.] *International Journal of Applied Exercise Physiology*. 2019; 8(2.1): 896–900. doi: <https://doi.org/10.30472/ijaep.v8i2.1.566>.

9. Hanaba, S., Miroshnichenko, V., Shumovetska, S., Makohonchuk, N., Halimov, A., & Bloshchynskyi, I. (2019). Strategies for Treating the Other in the Methodological Focus of Intersubjectivity. *Postmodern Openings*, 10(4), 168-181. doi:10.18662/po/101.

10. Raudeliūnienė, J., Tunčikienė, Ž., Petrusevičius, R., (2013) Competency assessment of professional military service in Lithuanian Armed Forces. *Journal of Security and Sustainability Issues*. 3(1). 61–71. doi: 10.9770/jssi.2013.3.1(7).

11. Sytnykova, Y., Shlenova, M., Kyrpenko, Y., Kyrpenko, V., Konoplenko, N., & Hrynchenko, I. (2023). Teaching Technologies Online: Changes of Experience in Wartime in Ukraine. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*, 18(18), pp. 165–176. <https://doi.org/10.3991/ijet.v18i18.40491>

SUMMARY

Yevhenii Kyrpenko,

PhD military student

National Defence University of Ukraine

THE CURRENT STATE OF THE FORMATION OF METHODOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE OFFICERS - SPECIALISTS OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS IN THE ARMED FORCES OF UKRAINE

Introduction. *The article presents the results of the ascertaining stage of the pedagogical experiment regarding the formation of methodological competence of future officers of the Armed Forces (hereinafter - Armed Forces) of Ukraine and highlights the algorithm for its determination according to the following criteria: axiological-motivational, intellectual, professional-activity, psychological and reflective. with their help, we determined the levels of formation of the diagnostic competence of our respondents - low, sufficient, medium and high.*

Purpose: *to determine the current state of formation of methodological competence of future officers - specialists in physical culture and sports in the Armed Forces of Ukraine*

Material and methods. *The study was conducted with cadets of the Educational and Scientific Institute of Physical Culture and Sports and Health Technologies of the National Defense University of Ukraine, who are studying in the specialty 017 Physical Culture and Sports. Of which 14 cadets are in the first year of study, 10 are in the second year, 10 and 11 cadets are in the third and fourth year of study, respectively. During the research, the following methods were used: pedagogical experiment, observation, questionnaire and methods of mathematical statistics.*

Results. *The basis for determining the state of formation of methodical competence among future officers - specialists in physical training and sports, taking into account the specifics of their military-professional and methodical activities, as well as our research tasks, was the diagnostic method developed by us based on value-motivational, intellectual, professional- methodical, psychological and reflective criteria. To diagnose them, we have created a whole series of tests and questionnaires.*

After carrying out this stage of the research, the following levels of its formation were found: 33.3% (15 cadets) - low; 33.3% (15 cadets) – sufficient; 26.7% (12 cadets) – average; 6.7% (3 cadets) – high.

Conclusions. *The insufficient level of formation of methodical competence among future officers - specialists in physical culture and sports was determined. The results of the ascertaining stage of the experiment showed a low level of formation of methodological competence in all its components, which indicates the confirmation of our proposed hypothesis and the need to introduce additional pedagogical conditions for its formation in our subjects at the formative stage of the pedagogical experiment.*

Key words: *condition; formation; methodical competence; future officers; ascertaining pedagogical experiment; criteria; indicators; levels; research methods.*